

afdeling
Beheer openbare ruimte

steller
Hans Rijzenga

gouda
23 januari 2024

dossiernummer
7649

telefoon
14 0182

onderwerp
Investeringsbudget ondergrondse afvalcontainers

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. Een investeringsbudget toe te kennen van in totaal € 960.000,-- voor het plaatsen van ondergrondse afvalcontainers in 2024 en 2025;
2. De kapitaallasten bedragen afgerond € 35.000. De financiële effecten van dit voorstel worden als begrotingswijziging in de begroting 2024 e.v. verwerkt.

Toelichting

In 2010 is gestart met apart inzamelen van plastic afval (PMD) met zakken. In 2018 is diftar ingevoerd. Dit heeft de hoeveelheid gescheiden aangeboden afval enorm vergroot.

In de vergadering van 11 november 2019 heeft de raad een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht onderzoek te doen naar het invoeren van omgekeerd inzamelen van Gouda. In het raadsmemo memo van 29 september 2020 zijn de resultaten van het onderzoek uiteengezet (ibabs dossiernummer 4246). Dit memo is als bijlage bijgevoegd.

Omgekeerd inzamelen houdt kort samengevat in:

- Meer service op gescheiden afval; dit wordt waar mogelijk aan huis opgehaald met minicontainers
- Minder service op restafval; inwoners moeten hiervoor verder lopen naar ondergrondse containers.

In het bijgevoegde raadsmemo wordt verder wordt uitgelegd wat omgekeerd inzamelen inhoudt.

Conclusie was dat om omgekeerd inzamelen de volgende voordelen kan bieden

- een hoger scheidingspercentage
- een schoner straatbeeld (geen PMD zakken meer op straat) en
- lagere kosten (of afhankelijk van de afvalmarkt minder snel stijgende kosten).

Daarom is gestart met de invoering.

Inmiddels wordt bij hoogbouwlocaties PMD met ondergrondse containers ingezameld. Hiervoor is een aantal restafvalcontainers omgebouwd. In een aantal laagbouwwijken waar restafval al via ondergrondse containers werd ingezameld, zijn minicontainers voor PMD verstrekt. Hiervoor waren geen investeringen nodig.

In de overige laagbouwwijken worden de grijze minicontainers in het vervolg gebruikt om PMD te aan te bieden en te bewaren. Er moeten in totaal 120 nieuwe ondergrondse containers voor restafval geplaatst worden. De containers worden geleverd door Cyclus; hiervoor heeft de gemeente een leaseovereenkomst met Cyclus. De gemeente moet de plaatsing voorbereiden en de betonputten plaatsen. Voor deze betonputten zijn investeringen nodig.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

In de praktijk is gebleken dat diftar en omgekeerd inzamelen de meeste effectieve manieren zijn om afval scheiden te stimuleren en tegelijkertijd kosten te besparen. In Gouda wordt sinds 2010 PMD apart ingezameld met zakken. Bij de invoering van diftar in 2018 is de hoeveelheid apart aangeboden PMD

bijna verviervoudigd. Dat is nog steeds duidelijk zichtbaar op straat: bijna iedere dag van de week worden PMD zakken aangeboden. Toch wordt nog steeds 25% van de totale hoeveelheid PMD niet gescheiden en via het restafval aangeboden.

Met omgekeerd inzamelen wordt scheiden van PMD verder gestimuleerd. Belangrijk voordeel is daarnaast dat de PMD zakken grotendeels uit het straatbeeld in Gouda verdwijnen. In de wijken waar dit is ingevoerd blijkt dat inderdaad het geval te zijn. Ander voordeel is dat er jaarlijks ruim € 200.000 op de kosten voor afval kan worden bespaard.

2 Argumenten

De investeringen zijn nodig om omgekeerd inzamelen verder te kunnen invoeren. Hiermee

1. Kan afval scheiden verder worden gestimuleerd
2. Kan inzameling van PMD met zakken grotendeels worden beëindigd. Dit levert een schoner straatbeeld op
3. Kunnen de kosten voor inzameling van PMD worden beperkt. De frequentie van inzamelen wordt verlaagd van eens per week naar eens per twee weken.

Uit een enquête blijkt dat inwoners positief reageren op deze wijziging in de inzameling

3 Kanttekeningen

1. Omgekeerd inzamelen kan niet in de binnenstad worden ingevoerd. Hier is onvoldoende geschikte ruimte om ondergrondse containers te plaatsen. Inzamelen met minicontainers is hier ook niet uitvoerbaar. Hier blijven we PMD met zakken inzamelen.
2. Inzamelen van PMD via minicontainers brengt een grotere kans op vervuiling van PMD met zich mee. Gerichte communicatie en voorlichting is structureel noodzakelijk.
3. Extra punt van aandacht is de toegankelijkheid van containers voor inwoners met een beperking. Waar mogelijk zal hier bij de inrichting van de openbare ruimte hierop worden aangepast. In de praktijk zijn hierover overigens weinig klachten.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Bij de keuze van de locaties voor ondergrondse containers worden de Beleidsregels plaatsing afvalcontainers huishoudelijk afval Gouda (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR638101/1>) gevolgd.

Voor het plaatsen van de 120 ondergrondse containers is een eenmalige investering nodig van in totaal € 960.000,--. Hiervan worden de locaties geschikt gemaakt voor plaatsing, worden betonputten aangebracht en verder alle werkzaamheden uitgevoerd die daarvoor nodig zijn. Dit heeft een negatief effect op de ontwikkeling van de schuldenpositie. Hier tegenover staat een ontvangst van Cyclus voor het overdragen van ondergrondse containers (dossier 6161) van ongeveer 500.000,--. Dit heeft indirect een effect op het schuldenplafond. De ondergrondse containers zelf en de betonputten, waarin ze worden geplaatst, worden geleased van Cyclus. De kapitaallasten bedragen afgerond €35.000,--. De financiële effecten van dit voorstel worden als begrotingswijziging in de begroting 2024 e.v. verwerkt.

Behalve de kapitaallasten brengt omgekeerd inzamelen nog extra kosten voor lease van containers met zich mee. Daartegen over staat besparing op kosten van inzameling. De kosten en besparingen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

In deze tabel is ook het gunstige effect van omgekeerd inzamelen op de afvalstoffenheffing vermeld.

	lasten per jaar	besparing per jaar
kapitaallasten plaatsen 120 ondergrondse containers	35.000	
lease 120 ondergrondse containers	240.000	
totaal jaarlijkse kosten		275.000
besparing inzamelkosten door verlagen frequentie		-300.000
stoppen met gratis verstrekken PMD-zakken		-190.000
jaarlijkse besparing		-490.000
Voordeel		-215.000
Effect op de afvalstoffenheffing		-6,35

NB 2. Als voor de inzameling van PMD met zakken in de binnenstad geen andere oplossing mogelijk is, worden daar nog wel gratis PMD zakken verstrekt. In de overige buurten wordt het verstrekken van gratis zakken stapsgewijs beëindigd.

Als alle inwoners van Gouda 1 kg meer PMD apart zouden aanbieden levert dat volgens de VANG CO2 calculator (<https://www.benchmarkafval.nl/tools/vangco2calculator/>) een reductie op van 172.500 kg CO2 (75.000 inwoners x 2.3kg CO2)

Het college gaat gericht communiceren en voorlichting geven over de redenen voor de invoering van omgekeerd inzamelen. In de buurten waar omgekeerd inzamelen nu al is ingevoerd, zijn de reacties van bewoners positief.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. P. Verhoeve